

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 5 frt — kr
Félévre . . . 2 „ 50 „
Negyedévre . . . 1 „ 25 „
Közsegeknek, körjegyzőknek és néptanítóknak:
Egész évre 4 frt, félévre 2 frt.

Egyen szám 10 kr.

Kapható a kiadóhivatalban, Valentin K. fia, Weidinger N., Réz bányay J., Böhm Manó, Engel Lajos kereskedésében és a fődohánytözsdeben.

POLITIKAI VEGYESTARTALMU HETILAP.

Hirdetéseket

elfogad a kiadóhivatal (Ó-Posta-utca) Lye-nyomda, hol mindenkor a legújabb szabályok szabatosak. Minden beiktatott hirdetés után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nyilt-térben egy sor 10kr.

Kéziratok

a szerkesztőségbe, (Ó-posta-utca Lye-nyomda) küldendők.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ó-Posta-utca, Lyceumi nyomda.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Nyilt sebek, nyilt kérdések.

Senki sem tagadhatja, hogy Magyarország minden tőle telhető elkövet, hogy a nyugat-európai államokkal a verseny kiállja; azonban aki versenyt akar futni, annak nem szabad nyilt sebének lennie, legkevésbé pedig a lábán. Ami azonban az egyeseknél a láb, az a földművelés és kis-ipar az agricultur Magyarországánál. És e lábakon nyilt sebek vannak és ezek: a temérdek ünnepnap és a számtalan vásár, melyek a nép erőt és munkaképességét bénítják, sőt ez utóbbi annak szokásait és erkölceit megmérgezi és corrumálja. Ezek bizonyára „nyilt sebek!”

Két feudalis természetű, úgynevezett jogot kellene kiszajátítani ez ezek: a nélkülözhetetlen italmérési jog és a nyomorult, kártékony vásárló jog. Miért emelik azonban a hon atyái az italmérési jog megváltását törvénytényé. az erkölcsrontó vásárló jogot pedig tovább is főtartják? Ez „nyilt kérdés.”

Ha csaknem évenként árvizek borítják el Magyarország virágos kertjének: az Alföldnek déli részét, míg az északi részén nyáron, nedvesség hiányában, a a növényzet kiaszik, ez bizonyára „nyilt seb!” De hogy miért keressük mi e baj orvosszereit a devastalt Nyugoton, és miért nem inkább az e tekintetben tapasztalt Keleten, ez „nyilt kérdés.”

Ha sanyarú pénzügyi viszonyaink nem engedik meg, hogy drága tengeri kikötönket: Fiumét termékeny hátsó tar-

tományával: az Alfölddel összekösztik és a hidas Baja és Báltaszék között létesítsük, ez bizonyára „nyilt seb.” Miért tartják azonban a honatyák a költséges munkálatokat a vaskapunál és a Szerajevó-Metkovicz közötti vasutösszeköttetést s il r g ő s e b b n e k, mint a halaszt-hatatlanul szükséges összekötését az Alföldnek Fiumeival — ez „nyilt kérdés.”

Ha az osztrák és a magyar 4°/_o-os aranyrende árfolyamában 10°/_o különbözet van a g a z d a g a b b Magyarország ro v á s á r a, úgy ez „nyilt seb” ugyan, de többé nem „nyilt kérdés”, miután világos, hogy e különbözet szám-szerű kifejezése a főntebb említett nyilt sebeknek és hogy azon mértékben, melyben e nyilt sebek orvoslása előrehalad, az értékpapírok árkülönbözete is esőkenni fog és végre teljesen el fog enyészni.

Nem akarunk a jelen alkalommal a politikába keveredni; épen így nem akarjuk a főt elősorolt tátongó sebekért a jelenlegi kormányt okozni, ellenkezőleg: teljesen meg vagyunk arról győződve, hogy a r o s s z pénzügyi gazdálkodás, mely 1867-től 1875-ig vezetett, ha tovább is folytatott volna, gyors és teljes romlászt idézett volna elő. Arról is meg vagyunk győződve, hogy a vaskapui munkálatokra és a Szerajevó-Metkovicz közötti vasuti összeköttetésre vonatkozólag h a t a l m a s tényezőknek engedményeket k e l l e t t tenni. Azt is tudjuk, hogy az ármentesítés az Alföldön nem oly könnyen oldható meg. Itt elemi, a m o t t pénzügyi hatalmak ellen kell küzdeni és ez nem könnyű dolog;

de tisztán beltügyi kérdésekben, minők a feudalis vásár és italmérési jog megváltása, e s a k a kormány választásától függ, hogy, ha már, mi legjobb lenne, mindkettőt egyszerre nem váltja meg, a kettő közül melyik szinte széke meg először a könnynyttvértü és könnyen élő gentry javára.

Mindenki, ki viszonyainkat ismeri, 100-at tehetett volna egy ellen, hogy a sor először a vásárló joga fog kerülni, hogy így az alapjában reformáltassék és az idők szellemének megfelelően megal-kottassék; hogy a rákfene, mely most a népben oly széles körben pusztit, kiéget-tessék; hogy az idő a földművelés és kisiparos által kellően kihasználtsassék; hogy a nemesebb emberi érzésnek ne kelljen minden vásárkor föllázadnia, látva azon megesonkított torzalakokat, kiken első pillantásra fölismerhető, hogy már zsenge gyermek korukban bénítat-tak meg koldulás céljából; és hogy . . . de minek e borzalmakat fölsorolni, melyek az emberi érzést a legtájóbban il-letik? Minek a számtalan veszteségeket fölsorolni, melyek minden igazi nemzet-gazdát ezen fölkiáltásra kell, hogy bir-janak: ezen állapotok között, ily nyilt sebekkel akar Magyarország a nyugoti államokkal versenyre kelni; azon államokkal melyekben már rég fölismer-tett, hogy a z i d ő p é n z ? !

A vásárló jog megszüntetése égetőbb szükség lett volna, mint az italmérési jogé. Miért szüntettetett meg előbb mégis e m e z, ennek oka — ismeretlen.

1- s 1.

A „PÉCS” TÁRCÁJA.

Kinizsi. *)

IV. Ének.

Mátyás Ábrahában főkeresi Kinizsit malmukban, hol szivesen fogadták és megvendégelték. A lakoma végetével kezdődik jelen mutatványuk.

18.

Mikor ilyenformán mind megelégedtek, Felállott a vándor így az öregnek:
„Szives házi gazdám, ne vegye rossz néven, De nekem volna egy igen nagy kérésem:
Mindannyian tudjuk, hogy a víz jó ital,
De az bizonyos, hogy borban úszik a hal,
Engedje tehát meg most az egyszer nekem,
Egy két kupa borra hogy legyen vendégem.”

19.

Nem tett ellenvetést az öreg e szóra;
Nem volt ő a jónak soha elrontója,
Oda int hát Mátyás egy suttó szekerest,
Virgonc, fiatal vér ilyenre soh'se rest.
„Tudsz-e jó bort, öcsém, ott benn a faluban?”
„Hogyne tudnék, tudok, olyat már inná is,
És erre nagyot nyelt, mintha már inná is,
„Jónak találná azt még Nőé apánk is!”

*) Mutatvány Balog István „Ujjab-költ-mények” című művéből. Ára füzve 1 frt 5. kr. Köve 2 frt 60 kr. Megrendelhető lapunk szerkesztőségében.

20.

Erre az idegen zsebében kotorván,
Tallért adott neki egy fél-marok formán,
A süheder pedig fordítva szekeret,
Többed magával a falu felé eredt.
Alig tellett bele fél órányi idő,
Hát a négy kamazs már felvágva im itt jó.
Hatalmas hordó van a koscs farában —
Föltenni izzadtak isten-igazában.

21.

Lecipelik ujjent áldomás fejébe
S csapra ütök legott, hadd folytón a vére.
Vendég is akadt ott, inni, kocintgatni —
Hol a bor bőven van, nem kell hívogatni.
Nossza, a hány csupor, bróndi a házba*,
Mindegyiknek akadt pártoló gazdája;
Ürülnek a kancsók, sir a hordó csapja
S isznak ujjent nagyot össze-össze csapja.

22.

Beszédes lesz a nyelv, pirulnak az arcok,
Bű felett az örmö megnyerte a harcot.
Az öreg is, szokva nem levén a borhoz,
Jó kedvel imigyen fordul a vándorhoz:
„Kelevés öcsém-uram, úgy-e megengeded,
Ha szeretném tudni becsületcs neved;
Több mint egy órája, hogy iszunk, mint a csap
S még csak azt sem tudjuk, ki fia, lánya vagy.”

23.

„Én nekem” — így felelt a szóra a király —
„Apámtól öröklött nevem Székely Mihály,
Származom pedig a régi Székelyektől,
A kik még Árpáddal jöttek napkeletről.
Szolgáltam a király, Mátyás seregében
S onnan megyek mostan haza fale épen.
Egy kis pénzt szeretem, hát gazdát cserélék,
Ezután csöndesen abból éldegélek.”

24.

Ravaszul a király ilyen másét kolt,
De azok mindnyájau elbűsíték hogy úgy volt.
Kaucsó össze koccon, felharsan a „vivát”,
Isten éltesse a Székely-familiát.
Mindenki fenéki nézet a kancsóba,
Csak Kinizsi gunnyaszt oldalra húzóva;
Mint hozhatná szóra, azon tőri eszt —
S a vándor ajkáról így zendül a beszéd:

25.

„Más gazdát cseréltem, de hogy mi volt az ok,
Éz az, a mit épen emondandó vagyok,
Más gazdát cseréltem, mert olyan királynak
Nem fárt a képhemhez, hogy szoldért szolgáljak.
Bűszke, ravasz, kapzsi, a szegényt nem nézi,
Nyomorát szívtelen sarokkal tetézi;
Elveszi a koldus utolsó fillérét,
Szívja, mint a szipoly a föld népa véréét.”

Mezőgazdasági gépek.

Visszapillantás az 1888. üzletévre.

A mezőgazdasági gépszükséglet rendszerint az aratási kilitásokhoz alkalmazkodik, már pedig ezek a lefolyt év eltérő időjárás viszonyainál fogva éppenséggel nem voltak kedvezőnek mondhatók, amint hogy a szakmában, az árak kelen-dőségét illetőleg, szemben az előző évvel, tényleg — ha mindjárt nem is lényeges — hanyatlás mutatkozott. A hosszan tartó, alig szünni akaró tél a még meg sem fagyott talajra ideje-korán beállott, csaknem szakadatlan hóeséseivel amaz aggodalmakra szolgáltatott okot, hogy a sűrűn kifajlett vetések a hatalmas hótakaró alatt érzékeny kárt fognak szenvedni és ez aggodalmakat — fájdalom — sok helyt követte a szomorú való! No még aztán a tavasz! A naptár szerint már rég be kellett volna neki köszönni, de a tavasi meleg esőnek és a tavasi nap melengelő sugarainak még csak nyoma sem volt. Ahelyett átláthatlan sűrűségben hullottak alá a hópelyhek és a hőmérő bigánya még javában kényelmeskedett a fagypontra. A természetet a kedélytelen játéka valóságos türelempróbával ért fel és aggasztó hatást gyakorolt a gazdák kedélyére, miglen végre, nagy várattva, beállott a tavasz, de bizony a tavasi vetés már késedelmet szenvedett, mely körülmény nem jelentéktelenül járult az ideit terméskeveslethez.

Mindazonáltal felszedheté volna magát az ember elvégre is eme bajokból, ha ugyan másra nem virradunk. Az őrjáti hőmérőgek hirtelen olvadása ugyanis egy irónyú árvizet idézett elő, mely nem kevesebb mint körülbelül 400.000 katasztrális hold földet özönlött el és nevezetesen a különben oly áldott Alföld volt az, melyen a fétkelen elem a legborzasztóbban pusztított. Az árvizet — a mint már a baj bajjal szokott járni — tartós szárazság követte, melyből a vegetációnak több jutott ki kelletlenül. Néhány vidéken megereedtek ugyan a felhők, de az sem volt egyéb pászta esőnél, azonban a buzatermelési főtérület édes keveset kapott belőle. Efelé előzetek bizony nem igen alkalmasak voltak arra, hogy bennünket valami kedvező aratás reményében ringassanak. Már május hava is vége felé járt, de a kilitások, akár csak egy közepetérme, még mindig nem javultak. Eyszerre azonban, egészen az utolsó időben, midőn már nem hiányzott sok a vetések teljesen érett állapotához, a vegetációra igen kedvező éghajlati viszonyok állottak be hirtelen, melyek a magvak tökéletes kifejlődését eszközölték és mint egy pillanatra biztosnak látszék egy jó közepetérme.

Az aratási eredmények ugyanis a következők voltak:

Buza körülbelül	40	millió mázsa
Rozs	10 ¹ / ₂	" "
Arpa	10 ¹ / ₂	" "

mely számok a tavalyiakkal szemben 6 millió mázsa kevesletről tanuszkodnak ugyan, de az 1886. évvel szembeállítva, 17 millió méter-

mázsanyi többletet mutatnak fel. Ha most tekintetbe vétetik még, hogy az idei kukoricatermés a tavalyit jóval felülmuta, akkor az 1888. év határozottan jó közepetérme mondható.

A mi már most különösen a gőzcsepplőgép szükségletét illeti, arra nem csekély befolyással van a szalma mikénti fejlődése is. Mennél sűrűbb és hosszabb a szalma, annál nélkülözhetlenebb szükségletet képeznek a csepplőgép-ek. Ha az idén a szalma egy harmaddal ritkább és rövidebb nem marad, akkor a gépek iránt sokkal élénkebb kereslet mutatkozott volna. Míg tavaly még szeptemberben is javában eszközöltettek csepplőgépvásárlások, addig az idén már augusztus közepe táján csend állott be. Egvé-ként tekintettel arra, hogy az idei füzlet illetőleg valami különös optimizmus nem vett erőt az emberen, az ez évi eredményvel nagyjában mégis meg lehet elégedni, mihez a 15—18%-al emelkedett gabnaárak is hozzájárultak, keltvén nagyobb vásárlási kedvet és hozván nagyobb eleve-nséget az üzletbe. Nevezetesen a magyar kir. állami mvasutak géppgyára volt az, mely vezérúrjoké, Fehér Miklós által szép, sőt a tavalyit meghaladó forgalmat ért el, amennyiben az 1887. évi 130 megrendelés elen-lében az idén összesen 148 megrendelés érke-zett be, 6, 8 és 10 lóerejű gőzcsepplő garnitúrára. Ezen, ily kedvezőtlen viszonyok dacára állandó gyarapodás és gyártmány jeles, minden lehető elő-nyöket nyújtó szerkezetében és — újabbban a pécsi kiállításon rendezett, 3 napra terjedő próba-csepplő alkalmazmálva ismételtlen bevizsgolt — kifo-gástalan munkájában leli egyedül magyarországot, de egyszersmint az idegen gyártmányok lassan-kénti kiszorítását is jelenti — kiváltképp hogy más magyar géppgyáraknak is a 6 lóerőnél kisebb gőzcsepplő garnitúrái aránylag jó kelendőségnek örvendenek — mivel gazdáink immár átlátják és beismerik, hogy a hazai ipar ily magas szín- vonala mellett valóságos bűn volna pénzünket a külföldnek átszolgáltatni. Amaz idők elmúltak már, midőn a magyar piacot a külföld uralta még, legalább az idegen gyártmányok iránti vak előítélet nem játszik domináló szerepet többé nálunk. Az 1885 évi budapesti országos kiállítás, valamint az idén Pécsen rendezett kiállítás oly magas foku belföldi termelőképességről tettek tanuságot, hogy még a külföld sem zárkózhatott el a feltétlen dicsőret elől. Magyarországon már a legkülönfélébb, kifogástalan kivitelű mezői gaz-dasági eszköz készült, még pedig oly tömegben, hogy a tultermelés csaknem teljesen kizárja a cikke behozatalát, sőt ellenkezőleg a kivitelre képesít, nevezetesen a Dunaországok felé. De a legvilágosabban mutat gépiparunk haladására azon körülmény, hogy amaz átlagos 8 millió forintból mely mezőgazdasági gépekre évente külföldre vándorolt, az idén 5¹/₂ millió belföldi készítmé-nyekre esett és — beleértve Ausztriát, mely a lefolyt évadban még mindig 40—50 kisebb gőz-csepplő garnitúrára talált vevőt — csak

2¹/₂ millió forint, tehát egy félmillióval kevesebb mint az előző évből, ment külföldre.

Járgányos csepplő garnitúrák iránt ugyancsak a szalmának hiányos fejlődése folytán, kevés volt a kereslet. De különben is mindig szűkebb korlátok közé szorítottok az üz-let ezen cikkben, miután a kisebb gazdák elő-nyösebbnek tartják, csoportokba állva 2, 2¹/₂ vagy 3 lóerejű gőzcsepplőgarnitúráknak a beszerzését. A ratógépekben a forgalom a tavalyi mögött maradt. Legkeresettebb volt a Hofherr és Schrantz-féle „Favorita“ aratógép, mely ugy szolid szerkezetű, mint jeles munkája tekintetében állhatatosan megmárkózik vetélytár-saival. Trieurök és gabnatiszító rosták a gabnamemek meglehetősen tisztasága folytán csak gyóran kelttek, ellenben vetőgép-ek és takarmánykészítő gépek iránt a kereslet élénk volt. Rajol- és két-vasu akékben a Schlick-féle vas-öntőde és géppgyár r. t. jelentékeny üzletet csinált, valamint a Lang L. és Röck István-féle géppgyárak is fekvő gőz gőp-ekre számos megrendelésnek örvendtek.

Már a múlt évben rámutattunk a keres-ke-delmi muzeum fontosságára, mely intéz-ménynek az ipar emelése körül hasznos szolgál-atát nem lehet elgőg megbecsülni. Hazai ipar-unk fejlődését kitűnő módon tárja elének és ál-landó ága által mindenkor alkalmat nyújt azon meggyőződésre, hogy mi sok tekintetben ipar-állam vagyunk a szó legnemesebb értelmében. Ezen szolgálatok azonban csak úgy lesznek sike-reses is, a kereskedelmi muzeum tulajdonképeni célját csak akkor fogja elérni, ha a benne ren-dezett kiállítás élénk látogatás tárgyát képezendi, ennek eszközzésére és előmozdítására pedig első sorban a hazai s különösen a fővárosi sajtó van hivatva. Nem csalatozunk tehát, ha azon re-ménynek adunk kifejezést, hogy a sajtó, költ-le-sége tudatában, nem mulasztandja el ezen in-tézményt ama kiváló figyelemben részesíteni, melyre jelentősége és fontosságánál fogva hatá-rozottan érdemes.

— Névjegyzéke azon jótévedőknek, kik a pécsi szegények számára adakozásuk által ma-gukat az 1889. uj évi üdvözlésektől fölmenteni óhajtották.

S z e r e d y József kanonok ur iván: Dr. Dulánszky Nándor püspök 6 Excellenciája 100 frt, Sláby Ferenc vál. püspök 10 frt TROLL Fe-renc praelatus. Zinkó István, Szeifritz István, Girk Alajos, Walter Antal, Lechner János, Sze-razy József, Fasztl Károly, Dobzay Antal kano-nokok, Pozsgay József titkár 5—5 frtot, Götz Sándor succentor, Beck Lajos karkaplan, Schmidt Béla karkaplan, Körmendy Károly vicerector, Wurster József hittanár, Szilvek L. hittanár, Köhler Xav. Ferenc hittanár, Molnár Géza szent-széki jegyző 1—1 frtot: összesen 168 frt.

S z i k s z a y János kir. tanácsos ur iván.

26.

„E mellett hívragó, dicsősegre éhes,
Hogy fűzőn új babért névelen nevéhez;
Mig a csata folyik, ő meglapul hátul,
De bezeg a konra előlön magátul.
A minapába is, hogy vittuk Belgrádot,
Királyból az ember körömnit se látott:
De hogy ki volt szedve immár a gesztenye,
Azt mondta, hogy mindez csak az ő érdeme.“

27.

Fellázad e hangna a Kinizsi vére
S mint egy tűz-okádó ömlik a fejére,
Izmos karján ingét feltaszítja vällig
S ilyen szavakkal az utas elé állit:
„A keserves voltát a ki megáldotta,
Akárki beszél itt, a nyelvért befogja,
Mert... mert... ha még villám agyon nem ütötte,
Halálos lesz neki az én kezem ökle.“

28.

Káromkodásra itt ki nyitja a száját?
Ki meri becsülni magyarok királyát?
Te vagy az, idegen? csak az a szerencséd,
Hogy én itthon vagyok és te vagy a vendég.
Mert ha vendég-voltodat nem tekinteném,
Innen a szürödét izbe kitenném
S hogy tudjad, a királyt mikor is gyaláztad,
Betörném emlékül pár oldalbordádat.“

29.

Lassan édes fiam, ne tüzelj szertelen,
Csittitja az öreg szép lassan, csendesen.
De a szóra Palkó nem egy könnyen hajló,
Zihál, fú erősen, mint vadult, szilaj ló.
Mátyás pedig örült magában módfelett:
„Emberem vagy“ — úgymond — ép ilyet keresek“
Aztán hogy Kinizsi jubázdék egy kissé,
Fonalát a szónak így vette fel ismét:

30.

„Gyalázni, isten ments, soh'sem volt kenyerem,
Hogy a nyelvem eljárt, én is beismerem,
De mit tehetek, ha cseppjei a bornak,
Szót szóra ostobán, hebehurgyán tolnak.
Azért, jó Kinizsi, megboccsássad nékem
Imént kifecamlott, esztelen beszédem.
Én csak azt csodálom: hiva a királynak,
Mért nem csaptál rögen hozzá katonának?“

31.

E kérdéssel Mátyás az elevent érte
S szavait Kinizsi sóhaja kísérte.
„Elmegek én“ — úgymond — „hogya kell,
[még ma tán,
Csak tartsd el helyettem édes apám', anyám'!“
Látja immár Mátyás, hányadán a dolog,
Szive az örömtől hangosabban dobog,
Ragad egy órondit, borral szinig telve
S ily szónak ad éltet messze látó lelke:

32.

„Aldja meg az isten, ki ide vezérltet.
Arpád hadi népét, a hős magyar népet;
Aldja: a ki szerez: verje: a ki gyűlöl
S kiturni törekszik ősi örökünköböl.
Aldja meg fagyverét, hogy ellent riasszon,
Aldja meg ekéjét, hogy bőven arasson;
Aldja meg a harcban, áldja meg békében,
Hogy éljen e szép hon túl sok ezred-éven!“

33.

Nosza e beszédre kancsókat ragadnak
S legnagyobb „éljen“-ét kiáltják a napnak.
Maga Kinizsi is a vidám sorba áll,
Koccintani akar, de edényt nem talál.
Nem törődik vele, lesz neki kupája:
Körmel a négy ak's dongájába vágja,
Emeli, kitartja, hosszan kinyitja kézzel,
Ugy koccint és iszik mindegyik vendéggel.

34.

Elámult mindenki két karja erején
S nagyra nyílt szemekkel csóvált egyet fején.
Soha ilyen erőt, mióta ök nyervek,
Nem mernének vele emelgetni verset.
Immár a vendégek nagya és apraja,
Megköszönve mindent, kászolódik haza,
Hanem Kinizsi Pál azt mondja, hogy „hóha“
S bort önt a hordóból mindenki kancsóba,

Szükszav János kir. tanácsos, Sável Kálmán törv. elnök. Kaufmann Nándor. Sáférhy Vincez. Lukriusz István. Angyal Pál törv. bírók. Bogyay Pongrácz. N. N. Toldi Béla, 1—1 frt. Kertvélely, törv. bíró. N. N. Pintér Ferencz. J. Zs. 20—20 kr., Köhler Róbert 50 kr.: összesen 10 frt 30 kr.

A p é c s b á n v a t e l e p i r. k. plebánia-hivatal ivén: N. N., Kleidorfer, Werner János, Braun E., Dr. Frühmond, Kobelrausch 1—1 frt, Péhm Krisztof 3 frt, Gianone, Herfurth, Stefanovits, Kosztolányi, Gebhard Mari, Krenreuter, Koszter 50—50 kr., Androvicsné. Hafner Riza, Verbóczy Ida. 40 kr., Schöner 30 kr., Feszal, Tiefencacher 20—20 kr.: összesen: 14 frt 40 kr.

Z s o l n a y Vilmos ur gyűjtő ivén: Zsolnay Vilmos 10 frt.: összesen: 10 frt.

C z i r j á k Ignác ur gyűjtő ivén: Czirják Ignác, Ifj. Rózbányai János, Zsilla, Kozma Ignác, Göbel Kálmán, Bóza József. 1—1 frt, Hirschfeld S. 2 frt, Kolár Ferencz, Freiszt. Kinsey Mátyas 50—50 kr.: összesen: 9 frt 50 kr.

T a n i t ó k p e z d e i igazgatóság ivén: Döbrösy Alajos igazgató 1 frt; összesen: 1 frt.

P é c s i z i r c i e k igazgatója ivén: A pécsi társház 10 frt: összesen: 10 frt.

R o z s i c Sándor igazgató ur ivén: Rozsics Sándor, Magyarfi. Klesch János, Síriska Andor, Abendhauser Mari 30—30 kr., Nyers Angyalka 40 kr., L. G., K. M., 20—20 kr.; összesen: 20 frt 30 kr.

R a t k o v i c s Ferencz ur ivén: Ratkovits Ferencz 2 frt. Kovátsits János, Kovátsits Antal., Jankovits Hugó, Dr. Miltényi Miklós, Kovátsits József 1—1 frt; összesen 7 frt.

folyt. köv.

— Az italmérsi jövedékről szóló törvény végrehajtása. A pénzügyminiszterium kebelében jelenleg az italmérsi jövedékről szóló törvényhez a végrehajtási rendeletet készítik elő, miután a törvény fontosabb határozatainak egy némelyike már 1889 február 1-én életbe fog lépni. Mivel a büntető határozatok is már a jövő évben hatályba lépnek, különösen a törvény ama pontjának szabatos körülírása, mely szerint az egészségre ártalmas vagy bármely más italnak hamis név vagy ezim alatt való elárúsítása a kimerési-engedély elvesztésének terhe alatt tiltatik, igényel nagy elővigyázatot és pontos fogalmazást, mert utóvégre a tilalom nem mehet annyira, hogy minden italnak eredete megvizsgálás-sék, azaz kipubátoltság; vajjon pl. a sárgi vagy somlyói bor tényleg Sághról vagy Somlyóról ered-e? A folyó év 11 hónapjáért fizetendő italmérsi engedélydíjak kivetése is nem csekély munkát fog okozni az ezzel megbízott hatóságoknak s a pénzügyminiszteriumnak erre vonatkozó utasításai közegeinek nemsokára meg fognak küldetni.

— Az állategészségügy rendezéséről szóló törvény az 1889. évi január hó 1-én lépett életbe. Ezen törvény végrehajtása tárgyában a mohácsi járás főszolgabírája a minap rendeletet intézett

a járás községeinek előjárásáig, felhíván ezeket az abban jelzett pontok gyors és lelkiismeretes fogantatására. Ezen pontok főbbjai a következők: 1) Az állategészségügyi rendezetnek egyik kiváló fontosságú része a marhalevel-ügy. E tekintetben maga a törvény és a miniszteri végrehajtási rendelet teljes és kimerítő utasítást tartalmaz ugyan, mindamellett szükségesnek találja a községi és körjegyzők figyelmét a marha levelek kiállítás és kezelése körüli teendőkre felhívni és utasítani, hogy a szükséges marhalevel-ürlapokat még a folyó évben szerezzék be. — E pontnál tudomásvétel végett megjegyzi a rendelet, hogy oly helyeken, hol a törzs könyvek vezetettek, ott a szarvasmarhák számára a marhalevelek sárgaszínű ürlapokon állítatnak ki. 2) A végrehajtási rendelet 30. §-a szerint állatvásár csak alkalmas és célszerűen berendezett téren levén tartható, felhívja a város községeket, hogy a vásárterek jelenlegi állapotát, ténylegét előtűntető térrajz kapcsolatban azoknak a végrehajtási utasításban körülírtak szerinti berendezése iránt részletes javaslatokat tegyenek és azokat részletes és magyarázó leírással ellátva 1889. évi február hó 10-ig elmaradhatlanul terjesszék fel a főszolgabírónak. 3) Elrendeli, hogy a jegyzők a kerületközhöz tartozó jelentékenyebb úfogyasztással bíró községekből a legutóbbi három évben vezetett választási listákhoz másolatokat 1889. évi február hó 10-ig terjesszék fel. Ez azért szükséges, hogy megállapíthatók legyenek azok a községek, melyek közvégbírókat felállítani kötelesek. 4) A vágatási biztosokat a miniszteri végrehajtási rendeletben körülírt módzatok mellett minden község még ez év folyamán jelölje ki, hogy azok működésüket, az előírt fogadalm letétele és jegyzőkönyvbe foglalása után 1889. évi január hó 1-én akadéktalanul megkezdhesék. A vágatási biztosok nevét, polgári állását előtűntető jegyzék a főszolgabírónak 1889. évi február hó 10-ig bemutatandó. A fogadalm-letételi jegyzőkönyv a községek részéről a levéltárban megőrzendő. 5) Minden községben azonnali dögért kell kijelölni és bekeríteni. Arról, hogy ez megtörtént; továbbá, hogy a dögért mily terjedelmű és a község mely részén fekszik, hogy mely községek vagy községi körök kívánnak gyompesteri telepet felállítani, vagy ha nem kívánnak, melyek volnaik erre kötelezendők: 1889. évi február hó 10-ig a főszolgabírónak jelentés teendő. 6) Az egyes községekben netán lakó oly egyének, kik állatorvosi gyakorlatra jogosítva voltak, felhívandók, hogy okleveleiket 1889. évi február hó 1-ig a Pécsét székeli állami állatorvosnak Thaller Gusztávnak mutassák be. 7) Az előírt nyomtatványok haladéktalanul beszerzendők.

TANÜGY.

Az új iskolaszék megalakulása.

Városunk közs. iskolaszéke az erre vonatkozó törvények értelmében minden három év letelte után újból alakul. Lapunk egyik köze-

számában említettük, hogy a közgyűlés múlt évi december hó 17-én állította össze a tagok névsorát. Az új iskolaszék megalakulására Aiding er János polgármesterre december 31-én hívta össze az iskolaszék választó tagjait, mely gyűlésen 21 tag tag jelent meg, kik is Aiding er közgyűlési terembe történt belépése alkalmával zajosan megjeleneztek. A polgármester előadta a gyűlés összehívásának célját. Megválasztották a következő három évre (1889 évtől) elnöki 1891 végéig) elnökök: Aiding er János, alelnökök: Krasznay Mihály, jegyző: Majorossy Imre, és gondnokai: Kellauer Sándor. A választás névszerint titkos szavazás után ejtetett meg és mégis — amit örömmel konstatálunk — mindannyian egyhangulag választották meg. Választás előtt mind a 21 jelen volt iskolaszéki tág Majorossy előváltása után letette az esküt. Nevezettek pedig megválasztásuk után szép szavakban megköszönték az irántuk tanúsított bizalmat, rövid de lelkes beszédben kötelezték magukat, hogy a jövőben is a város nagy közönségének s a haza érdekeinek szemmel tartásával mindent el fognak követni a népművelés s így a tanügy érdekében. Nyilatkozataikat a jelen voltak általános helyeslése követte. — Második tárgya volt ezen ülésnek a Horváth Antal szigeti külv. igazgató tanító nyugdíjaztatása folytán szükséges intézkedések megbeszélése. Az elnök szép szavakban dicsőrelőleg emlitette föl Marschal Ferenczet, ki már 3 év óta a hatóság megelégedésére híven teljesítette az ideiglenesen reá bízott igazgatói teendőket, miért is mólányos volna őt továbbra véglegesen megerősíteni az igazgatói állásban. Az elnök véleményét az ülés magárával tette és így Marschal véglegesen igazgató tanítóvá kiáltotta ki. Ez megtörtévé, üresedésbe jött egy rendes osztálytanító állomás, melyre ugyancsak elnök javaslatára Skolnik Géza léptetett elő és ennek helyéer segédtanító minőségben 400 frt évi fizetéssel Haksch József óraadó tanító lett kinevezve, mint aki eddig Horváthot helyettesítette ideiglenesen. A szigeti külv. intézetben üresedésbe jött rajztanítással Germán István ágoston-téri osztálytanító bizott meg.

H I R E K.

Újvi ti ztelgések A város tisztikara, mint minden évben, az idén is tisztelgett Aiding er János polgármesternél Zavaros Péter tanácsos vezetése alatt, kiúck üdvözlétre a polgármester választott. Innen a város tanácsa a polgármester vezetése alatt Kardos Kálmán főispánúval tisztelgett. Az üdvözli beszéd, melyet Aiding er János tartott, a szeretet és ragaszkodás tolmácsolásában, melylyel a város a főispán iránt viseltetik, oly bensős, megható volt, hogy a főispánt könyekre inlita, ki szívhez szóló válaszában örömeinek és boldogságának adott kifejezést, hogy Pécs szab kir. városának lehet főispánja. — A

35.

Jó atyámfiai, kedvem russzant oly nagy, Mint a Körös milyen, mikor a hó olvad, Maradjunk; nem addig, míg a hajnal támadt, Csak a mig elmondom az én mondókámat. Azzal a nagy hordót magasra tartotta S szájához illesztve im ezt kiáltotta: „Éljen Mátyas király, magyarok király!” „Éljen Mátyas király!” harsogott utána.

36

Újra sorra járt a hordó piros vére S „Éljen Magyar Balázs, a király vezére!” Kiáltott Kinizsi hosszúat, nagyot húzva, Utána a többi viszbangozta zúgva. Gondolták: most már a mulatságnak vége, De a hordó ott volt Kinizsi kezében; Újra megtöltötték az üres kancsókat S szólott végezetül ilyen forma szókat:

37.

Ittunk a királyért, éltettük a vezért, Úritsük a kupát most azért az — egyért, Éljen, éljen, éljen, ó, a legkedvesebb... Ígyék kiki azért, kit legjobban szeret. Azzal a nagy hordót ajakához vette S háromszor húzta meg, addig le sem tette S a mikor letette, háttal elfordulva, Szeme felhőjéből két könyvesp csordula.

38.

Vége van immár a mulatságnak mára, Szedelőzködik a vendég is utjára, Kívánnak nyugalmas jójucakát mindeának. Aztár csendben, rendben szépen haza mennék. Minden élő alszik a pihenő éjben, Egyedül a király maga van csak ébren; Maga van csak ébren, szemét le se zárja, Holmiját felszedi s elindul utjára.

39.

Kilopódzik szépen, lábujjhegyen lopva S kerüli a malmot sáppogva, titokban. Hogy elhagyja aztán a nem biztos teret Szilárd léptekkel az éji utnak ered — Lefelé áll már a göncöl-szekér rudja, Szól itt ott a kakas, hosszán el-elyuítva... A hajnal-csillag is sápadt már az égen — És a király megy-megy szaporán, serényen.

A szerzői jog története.

A „PÉCS” eredeti tárcaja.

Írta: Dr. Mutschbacher Victor.

(Utánoyomás tiltatik.)

V. Németországban is a kiadóik eleinte csak privilegiumok által biztosíthatták magukat az utánoyomatás ellen. Itt azonban privilegiumokat nemesek a császárok adhattak ki, kiknek privi-

legiumaik Németország egész területére biztosították a kiadókat, hanem kiadhattak ilyeneket egyes tartományi főurak is saját területeikre, sőt saját területeikre vonatkozólag egyes városok is.³⁵⁾ Ezen szabadalmi rendszer Németországban soká fenntartotta magát, főleg egyes tartományokban, m r még midőn az 1832. év szept. 6-án kelt német szövetségi határozat Mecklenburg-Schwerinben és Strelitzben kihirdtetett, az azon hozzáadással történt, hogy mindaddig, mig az utánoyomatás ellen különös határozatok nem hoztak, mindenkinek szabadságában áll privilegiumért folyamodni. Hasonlóképen nyilatkozik az 1830. nov. 30-iki holsterni udvari cancelláriai páteus, valamint egy 1815. febr. 25-én kelt württembergi rendelet.³⁶⁾

Mindamellett mégis Németországban is már a mult század eleje óta, ha nem is általánosság de mégis igen elterjedté lön azon jogi meggyőződés, hogy a szerelmi művek kiadási jogát tulajdonképen meg sem a privilegium adja meg, hanem azt csak a szerző engedélye által lehet megszerezni, s a privilegium nem nyújt egyebet, mint eszközt a szerzőtől szerzett

³⁵⁾ Wächler Vert. R. 8 10 II. Aut. R. 2. §. 22. I. - Pütter Böhernschdruck 166 és és köv. §§. A németországi legregályi ilyen privilegium 1490. évtől való, melyet a bambergi püspök adott ki. Bender id. m. 288. I. A többi régibb privilegiumokról lásd Pütter „Beitrag”, 263. lapon.
³⁶⁾ Harum, 9. I.

megyei tisztikar B a r t o s s á g h Imre főjegyző vezetésével tisztelgett a főispánul, emelkedett szellemű, hazafias beszédében az önkormányzati és testületi szellem ápolásának szükségességét hangsúlyozva, mire a főispán kijelentte, hogy mint a ki e megyében kezdő megköszönlési pályafutását, mindenkor annak kötelességében állónak vallja magát. — Az üdvözölő tisztikarok ezután egyesülve a főispán vezetésével dr. Dulánszky Nándor megyés püspöknel tisztelegtek, hol is a főispán gyönyörű beszédében fejezte ki a város és megye jó kívánatait és azon óhaját, hogy a megyéspüspök és a klerus minél nagyobb mértékben vennének részt továbbra is a közügyekben és nagy befolyásukat annak felvirágoztatására fordítsák. A nagy hatást keltett beszédre a megyés püspök hosszasan válaszolt. Meggyőződését fejezte ki, hogy egyházmegyéjének minden papja, mint jó hazafiat, mindent tőle telhető megteszen a közügyek előmozdítására és boldognak vallá magát, hogy oly férfakkal, minők Baranya megye és Pécs város tisztviselői, működhetnek egy célra. — Ugyanezen napon a tisztelgések egész sora volt még egy püspök ő exciájánál, mint a főispánul és polgármesternél. Ez utóbbiak közül meg kell említenünk a városi iskolák igazgatóinak tisztelgését S a l a m o n József tanfelügyelő vezetésével, kik előtt a polgármester, mint egyuttal az iskolaszék elnöke elismerően nyilatkozott a pécsi tanítótestület érdemeiről és a város nagy áldozatkészségéről, mit a tanítók bizonyára még fokozottabb odaadással, ügybuzgósággal fognak viszonzani.

Katona és polgárság. Az idei újévi tisztelegések között volt egy, melynek jelentősége a rendesnél jóval nagyobb és megérdemli, hogy vele külön is foglalkozzunk. Ez eseményre az alkalmat S m e k á l M a n ó ezredes, az 52-ik gy. e. parancsnoka adta, ki új év napján tisztelgett Aaidiner János polgármesternél és egyuttal üdvözletet fejezte ki az egész városi tisztikar iránt. Ez udvariassági tenyfelvonzandó, a város tanácsa a polgármesterrel és Kardos Kálmán főispán vezetésével alatt megjelent az ezredparancsnoknál, amidőn is a főispán melez szavakban adott kifejezést azon becsülésnek és szeretetnek, melyvel az ezredes iránt a város polgársága viseltetik. Az üdvözölő szavakra S m e k á l M a n ó ezredes meghatva válaszolt; kijelenté, hogy ő bár katona, de sohasem szűnik meg egyszerűen polgári lenni és a polgárság iránt szeretettel viseltetik; polgár és katona között az á l t a l a n o s hadkötelezettség ideje óta különbség nincs. Sohasem fogja feledni, hogy a legfőbb hadúr: a császár egyuttal koronás magyar király is. Kijelenté, hogy bár tudta, hogy itt nem kedvező viszonyok fogadják, még is eljött Pécsre, eljött pedig azért, mert meg volt győződve, hogy ha itt a jó viszony katonaság és polgárság között megszavaztatott, az csak sajnos mulasztásból történhetett s ő elég erőt és akaratot érzett magában e mulasztás jóvá tevésére. . . . Midőn S m e k á l M a n ó ezredes hozzánk kinevezettet laplezetlenül adtuk kifejezést azon óhajásunknak,

hogy a meglazult jó viszony katonaság és polgárság között helyreállítassék. Amit óhaját, tünk, beteljesedett, de hogy ez megtörténhetett, abban az oroszlorész S m e k á l M a n ó ezredparancsnokot illeti. Le a kalappal az ily derék katona előtt!

Katonai előléptetések A delegatión által elhatározott rendkívüli előléptetések a katonai tisztikarban megtörténtek A mi gyalogezredünknel a következők léptették elő: Krivosics János II. oszt. százados I. oszt. századossá. Horváth Bálint főhadnagy II. oszt. századossá. Bodó László és Martinek Zsigmond hadnagyok főhadnaggyá, draskoei Miletz Géza és Kellauer Jenő tisztelvettesek hadnaggyá. Ljubanovics Tamás 97-ik ezredbeli főhadnagy századosi ranggal a helybeli 52 ik gy. ezredhez és Botics Mihály százados az 52-ik ezredből a 31-ik vadászszázalajhoz léptették át. Braun Herman kezelőjárnok III. oszt. kezelő-tiszté léptették elő. A 10-ik huszárezrednél: Tochi a Károly és Horváth Gyula I. oszt. századosoká, garaszeghi Giecy Kálmán főhadnaggyá, Horváth Imre tisztelvettes hadnaggyá nevezettek ki. Herberth Ferenc utász főhadnagy soronkívül utász századossá léptették elő.

Hymen. Lovag S c h w e i t z e r Ede közshadseregbeli kapitány eljegyezte Gruber Róza k. a. t. Szegszárdról. — Vaszarv Béla közpiskolai tanár Kaposváron eljegyezte Csukly Etelkát, Kamarás Fülöp nyug. tisztartó unokáját Szegszárdon. — Peitler Imre törvényszéki aljegyző 9-ikén d. u. 4 óraker vezeti oltárhoz az Apieák templomában Simon Emma k. a. t. Az esketési szertartást Dobszay Antal kanonok végzi. — Meiningner Péter kir. segédmérnök eljegyezte Zimmermann Henrik postag. titkár leányát Otília k. a. t.

Tartalékos hadnagyok nevezetett ki sikabonyi Angyal Pál az 52 ik gy. ezredhez, Radóczych Oszkár tart. hadnagy pedig az 52-ik gy. ezredből áttétették a 48 ik hoz.

Az újévi gratulatio megváltására újabban szerkesztőségünkhez beküldött Baierlein Béla ur l frót, mit azennel nyugtatunk.

A jogászbal közéleti jelzi azon hatalmas nemzeti zászló, mely a fűtőca bejratánál a városháza és takarékpénztári épület között vígan lobog. Mához egy hétre lesz jogászaink nagy napja, mely hivatala lesz ismét városunk és a vidék szépeit, fiatalágát a mindenkor kadályosnek ismert jogszabálon összegyűjteni. A bál ezuttal is igen sikerülnek érkezik, a min anél is inkább örvendünk, mert látjuk, hogy a lelkes rendezőség ezen siker érdekében minden lehetőséget és a bál érdekében lankadatlan buzgalmat fejt ki. A „Hattyú” bejrató törpe fenyő és thuja fákkal lesz gazdagon díszítve, úgy a feljáró is. A vendégek kényelmére való tekintetből két étterem áll rendelkezésre. mindkétben a szünóra alatt a zene fog játszani. Szóval mindeur kiterjedő figyelemmel gondoskodik a rendezőség a bál érdekében.

A polgári pikniken, mely február 2-án a

„Hattyú” termében a létesítendő pécsi színház javára rendezték, a gazdaszónvi szerepet következő urnák voltak szivesek elvállalni: D o l e v a Vilmos, G i r á r d i József, H o f m a n n Károly, K i n d l Ferenc, M ü l l e r h e r Alajos, S c h o l e z Gyula, S z á n t ó Antal, V a l e n t i n O t t ó n, Ö z v. W e i d i n g e r Gusztáv, Z s i l l e Zsigmond, T h a l e r Gusztáv és Ludwig Károly. E bálra a meghívók a napokban osztatnak szét.

A szinügyi bizottság 1889 évi f. hó 6-án, délelőtti 11 óraker a városház üléstermében rendezte a következő tárgyat: 1) A bizottság kiigésztése 2) A szervező albizottságok választása 3) Indítványok.

Jogakademiánkon az előadások — a kárácsonvi szünetek véget érven — holnapután veszik kezdetüket és f. hó 23-ig tartanak a midőn is bevezetődik az első félév és az index aláírások eszközöltetni fognak. A beiratások a második félévre február 1-től 8 óig tartanak.

Nyugalomba vonuló bíró. Halasy Károly szegszárdi törv. bíró beadta nyugdíjaztatási kérvényét.

Uj aljárásbíroságot szervezett az igazságügyminister a tamási kir. járásbíroságnál.

A pécsi kir. törvényszék ügyfoglalma az 1888. évben: Polgári beadvány volt 14,351 (1955-tel több, mint 1887-ben); büntető beadvány 9171 (1207-tel több); telakkönyvi volt 19,953 (948-al több); fegyelmi beadvány volt 56 (23-al több); összesen volt 43,531 beadvány, vagyis 4133 mal több. Az ügyforgalom ezen ériási emelkedése és az év folytán többször beállt üresedések dacára, melyek az ügymenetre természetesen hátrányosan hatnak vissza, a kir. törvényszék oly buzgó tevékenységet fejtett ki, hogy nemcsak a beadványokban jelentkező szaporulat dolgoztatott föl t a l j e s e n, hanem még a hátralékok száma is — a mult évhez képest jelentékenyen apadt és pedig 1395-ről 875-re. és így a kir. törvényszék 1888-ban 4649 beadvánnyal többet intézett el, mint az előző évben. E valóban fényes eredményért Savel Kálmán törv. elnök a csütörtökön tartott teljes ülésen a bírának kiváló ügybuzgalmukért köszönetét és elismerését nyilvánította. Ehhez az elismeréshez és köszönethez mi is hozzájárulunk; de nem hallgathatjuk el ez alkalommal azon meggyőződésünket, hogy a törvényszék ismertetett eredményes működése első sorban a derék elnök Savel Kálmán fíradhatatlan ügybuzgóságának erélyes és szakzerű ellenőrzésének, mindene kiterjedő éber figyelmének és kitünő tapudatának köszönhető és midőn ezen meggyőződésünket nyilvánítjuk, meg vagyunk győződve arról is, hogy abban velünk a fogkereső nagy közönség is teljes mértékben osztozik.

A kir. törvényszék fegyelmi tanácsai a folyó évre sorhuzás utján következőleg alakultak meg a 3-dikén tartott teljes ülésben. I. Rendes fegyelmi bíróság tagjai: V á r y Gyula és L u k r i t s István; pottagok: P i l c h Antal és S z o n d y M á t y á s kir. törv. bírák. — II. Köz-

jognak gyorsabb és biztosabb érvényesítésére. *) miérett is már a XVIII. század egyes jogtudósai a szerző illetőleg kiadó jogát tulajdonjognak, az utánnyomatást pedig majd lopásnak, majd pedig furtum usus-nak mondták. **) Voltak azonban a jogtudósok közt olyanok is, kik a nem szabadalmazott munkák utánnyomatását nem tartották jogtalan cselekvénynek, tehát a szerzőnek művére vonatkozólag nem is tulajdonítottak bizonyos kizárólagos magánjogot. **)

*) Így nyilatkozik a kiadó részére adott privilegiumokról különösen már *Beier Adrian* (Kurze Bericht von der nützlichen und vortrefflichen Buchhandlung Jena 1690) *Harum* id. m. 11. l.

**) *Beier* id. m-ban az utánnyomatást tulajdonjognak mondja. — *Thurneisen* (de recursione librorum furtiva. Basileae 1798) furtum usus-nak, — *Pitter* pedig (Bücherechnung 60. és köv. SS-ban) a szerző és kiadó jogát tulajdonjognak, s az utánnyomatást jogtalan cselekvénynek, egyes esetekben falsum-nak és tolvajlásnak, *Kant* (Von der Unrechtmässigkeit des Bücherechnungs. Berliner Mon.-Schrift, Mai 1785.) a szerzői jogra nézve már nem talál elegendő alapot abban, hogy azt pusztán a tulajdonjogból származtassa, hanem a szerzői jog alapját inkább a „negotiorum gestio”-ban találja. — *Pflecht* („Berliner Monatschrift” 1793. évfolyam III. füzet 443. és köv. II.) és *Heugl* (összes művei VIII. k. 108. és köv. II.) pedig a szerző tulajdonjogát a műveikben közölt gondolatok névére állítják fennállóak, a szerzői jogot gondolatok tulajdoni jogának mondják. Ld. ezekről bővebben *Wächter* *Aut. R.* 39. l. és *Harum* 7. és 8. SS.

*) *Ilyenek* *Behner Friedr.* (novum jus controversum, Lemg.) 1771. *Haimarus* (Der Bucherverlag, Hamburg

Mikétt a német jurisprudentia, egy a particularis törvényhozás sem volt Németországban a szerzői jog szabályozására vonatkozólag egyöntetű így: míg a már fennbbr idézett meklenburg-schwerini és strelitz 1832-iki tartományi határozat, valamint a württembergi 1815. február 25-iki rendelet is még mindig csak a privilegium által biztosított műveken nyújtott oltalmat, addig már a szászországi 1685. febr. 17-iki és később az 1773. dec. 18-iki rendeletek. Poroszországban pedig az 1794-iki törvénykönyvnek (Allgemeines Landrecht nek) a szerzői jogra vonatkozó szabályai a belföldi szerzők műveinek utánnyomatását tiltották, habár azok kizárólagos nyomatathatására privilegium nem is kéretett, külföldi műveket azonban csak privilegium oltalma mellett biztosították az utánnyomatás ellen. **) Hasonlóképpen rendelkezik a nassani 1814. május 9-iki edictum 5. § a is; de már az 1809-iki badeni Landrecht, mely a francia Code civil után készült, a szerzői jogot irodalmi tulajdonjognak (literarischer Eigenthum) nevezi, s

1773. anonym), *Grisinger* (Der Bücherechnung aus dem Gesichtspunkte des Rechtes. Stuttgart 1832), *Höpfer* (Der Bücherechnung ist nicht rechtswidrig 1843 és mások. Ld. bővebben *Harum* 12. és 17. II.)

*) *L. R. II. r. tit. XX. §. 1294-1296.* — *I. r. tit. XI. §. 1026.* Ezen törvény egybörérett már oltalom alá vette a rajz és zeneművészet termékeit is *I. r. XI. tit. 997. §.*

azt olyan jognak ismeri el, mely mint tulajdonjog kizárólag a szerző rendelkezése alá tartozik. **) A Rajna bal partján hova a francia törvényhozás ültetettét át, szintén „propriété litteraire”-nek tekintett a szerzőnek művére vonatkozó kiadói joga. Vége Bajorországban az 1813-iki büntetőtörvénykönyv I. r. 397. art. a csalási szándékkal elkövetett utánnyomatást büntetnek, az a nélkülül pedig kihágásnak minősítette, és minden esetben kártérítésre kötelezte a tettest. **) Természetes, hogy ezen egyenlőtlenség, mely Németországban a szerzői jogra vonatkozólag a partikuláris törvényhozásokban létezett, a németországi irodalmi és könyvkereskedői forgalom élet előnyére nem szolgált, sőt inkább szabad fejlődésnek jelentékeny akadályára volt; miérett is a németországi könyvkereskedők már 1814-ben memorandumot és kérelmet terjesztettek elő a bécsi kongresszusnak az iránt, hogy hozzaték be Németországban egy közös tilalmi rendelkezést az utánnyomatás ellen. E mozgalomnak azonban, bár az ügyet a szövetségi gyűlés magáévá tette, eredménye még sem lett.

A szövetséges államok közül legelőbb tevékenységet fejtett ki a kívánt egység előrére Poroszország, mely az írói tulajdonjogra vonat-

*) *Art. 577. a-f.*
**) *V. 6. Harum* 9.20. és köv. II. — *Jolly* 45. és köv. II. — *Maudry* 4-7. II.

jegyzői fogyelemi bíróság tagjai. Bogyva Pongrácz és Saághy Vincze pártfogók: Lukrits István és Kaufmann Naudor kir. törv. bírák.

A pécsi dalárda szilveszter estéje, mint mindig, az idén is nagy közönséget vonzott a Hattyu vendéglőbe. A tréfás műsor nagy hatást keltett. Kár, hogy az egyes kuplok, különösen a „Schulze és Müller” mintájára éneklő Kakutyi és Makutyi versei nem voltak találóbbak és talpra esettebbek. A program legsikerültebb része volt Stráfos S. híres recitátor szavai, melyben Haksch Lajos ur parodizálta Umland „Des Sängers Fluch”-ját és egyuttal Strakoscht oly sikerrrel, melyre Haksch valóban büszke lehet.

Kinevezés. Gresz N. János pécsi kir. törv. irókat ugyanev iroda tisztjé nevezte ki az igazságügyi miniszter.

A megyéről. Aljáról választmányi ülés lesz f. hó 13-án; megyei közgyűlés 14-én, közigazgatási ülés 15-én.

A korcsolya-egylet jegén vasárnap délután zene lesz.

Tüz volt szerdán este 8 órakor a Zsolnay gyárban. Egy kemence fölött a padlás kigyuladt: a tűz azonban észre vétetvén, a gyorsan megérkezett tűzoltó segélyvel elnyomatott anélkül, hogy nagyobb kárt okozhatna volna.

KÖZGAZDASÁG.

Az alföld ármentesítéséről.

A tavasz folyamán lapunk hasábjain egy cikksorozat jelent meg, melyben egy hollandi mérnök: Van Vattermann mondá el szakértő véleményét vízi és vasúti viszonyairól. Az illető mérnök véleményét lapunk egy barátjának szivességéből közöltük, ki vele Budapestről Drenkováig egy hajón nagyobb társaságban együtt utazott, s a társaság abban egyezett meg, hogy f. év május havában találkoznak az oroszországi Twer városban, az ottani nagyszerű víznél megsemlélése végett. Van Vattermann, ki az említett alkalommal hosszabb keleti utra indult, nem feledé el sem magyarországi barátait, sem az akkor fölvetett tárgyat: az Alföld árvízmentesítését s erre vonatkozólag a társaság egy tagjához több rendbeli levelet intézett, kinek szivességéből ez érdekes és tanulságos leveleket közölhetjük, ajánlvá azokat olvasóink megérdemelt figyelmébe.

I.

Az Orient földjén, 1888 július 30-án.

Kedves Barátaim!

Fogadjátok köszönetemet Hyeroniminak az alföldi árvízveszélyről szóló tanulmányának megküldéséért. Kiván-

ságatokhoz képest közlöm veletek röviden úgy a tanulmányról, mint az égetővé vált alföldi árvíz-veszély elleni segédesszövekről táplált nézetemet.

Én Hyeronimi tanulmányát az Alföld árvizeiről annak tekintem, a mi tulajdonképen és ez sem több, sem kevesebb, mint vizgasztaló szavainak magyarázata, melyeket ő 1879. martius 12-án Szeged romjain mondott és melyek lényege az, hogy átvágások és kotrás nélkül nincs folyamatszabályozás és a gátakon kívül az árvíz ellen nics más védelem.

Ez állítások helyességének bizonyítáka szerinte az, hogy más segédesszövekre vonatkozó tervek képtelen agryémeknek bizonyultak, melyek gyakorlatilag kivihetetlenek.

De nézzük, mit mond itt Hyeronimi saját szavaival:

Legyen szabad az ajánlott segédesszöveket, melyeknek javulást kellene előidézniök, valódi értékök szerint vizsgálni.

„Azok, akik a gát-rendszerrel nem értenek egyet, háromféle szabályozási nemet ajánlanak és pedig az első részről völgyelzárásokat a Felső Tiszán, az árvíz egy részének fölfogására; a második rendszer: esatorna ásása, mely a Tisza vizét elvezetné; a harmadik rész a Vaskapunál levő folyam akadályok eltávolításáért harcol.”

„A szabályozás első neme — folytatja Hyeronimi, mely a gyűjtő-tavakon alapul, tudvalevőleg igen régi: III. Napoleon szedte ki és hozta napvilágra a vízműépítészeti lomtárból(?)”.

Erre az én megjegyzésem: A gyűjtő tavak rendszere igen régi: bátran mondhatjuk: hogy van 6000 éve hogy elkezdették és a kínaiak most is, e rendszer segélyvel területük felén csaknem két annyi embert tartanak el, mint a civilizált Európa gátjaival és kotrásaival és az Indiába utazóknak még ma is, hogy célhoz juthassanak, el kellene hajóznok a Jöreménység foka előtt, ha Lesseps nem markolt volna bele a lomtárba és nem huzta volna ki onnét egy keleti uralkodó eszméjét, ki az ő idejében a suézi földszoros átvágását megkezdette, de később abbahagyta; Lesseps azonban ez eszmét megvalósította.

Ezen szövetségi határozatok szerint szabályozta egyébiránt a szerzői jogot már a fenn idézett 1837-iki porosz törvény is, mely azonban a francia törvény példája alapján már ekkor olgomba vette a szerzőnek drámai és zeneművekre vonatkozó nyil. előadási jogát is, — és ezen szövetségi határozatok alapelveihez alkalmazkodva hoztak más szövetséges németországi tartományok is újabb törvényeket a szerzői jogra vonatkozólag⁴³⁾; mindazonáltal egyes különös szabályokban még mindig különbség maradt fenn a különböző tartományok törvényei között.⁴⁴⁾

Ezen a partikuláris törvényekben még mindig fennállott egyenlőtlenség kivül egyébiránt Németországban is, mikéft máshol, az irodalmi és könyvkereskedői forgalmi életnek nagy hátrá-

— Klostermann Geist. Eig. I. k. 51. és köv. II. — Urh. R. 13. és köv. II. — Wächter Aut. R. 26. és köv. II.

⁴³⁾ Így a weimari 1839. jan. 11. törv., mely egyébiránt szászországi átvétele az id. porosz törvénynek, — így a bajorországi 1840. apr. 15. i. törvény, — a braunschweigi 1842. febr. 10. törv., — a szászországi 1844. febr. 22. törv., — s a württembergi 1845. aug. 24. törv.

⁴⁴⁾ V. ö. Klostermann Uhr. R. 14. I. — Geist. Eig. 56. I. — Harum 28. I. — Wächter Verl. R. 41. és köv. II.

Hyeronimi így folytatja tovább: „A francia mérnökök, élőkön Dupuit-vel egészítőleg számokkal és adatokkal kimutatták, hogy a vízszabályozás e neme teljesen kivihetlen.

Erre válaszom: Hyeronimi elfeledte hozzátenni, hogy Dupuit szám szerinti kimutatásai csupán az erdejéftől megfosztott Franciaországra vonatkoznak, miért is egy 1856-ik évi francia törvény évenként 4 millió frankot rendel halmok és hegyek befásítására fordítani, hogy így az eső a kopár lejtőkörül a mélyebb fekvésű helyekre ne rohanjon, hanem, az erdőségek által gátolva, folyjon és hogy épen ez által a vizeknek ne homokkal és törmelékekkel, hanem vízzel töltsenek meg. Ezért rendelte az említett törvény az évi 4 millió frankot nem gátépítésre és kotrási műveletekre, hanem a fensikok befásítására, hogy így később a völgy-elzárások sikerrel keresztül vihetők legyenek.

Hyeronimi: „Ezen véleményen voltak a híres amerikai vízipítészeti mérnökök: Humpreis és Abbot is, kik lehetetlennek nyilvánították, hogy a Mississippimedence gyűjtő tavak által megvédesék az árviztől.”

Válaszom: Itt ismét csak a Mississippiről volt szó, hol még hozzá nem erdőben, hanem emberi kézben volt és van hiány. Ezy 70000 négyyszög mértföldnyi eső-vidéken, (amekkora a Mississippié) oly rendkívül gyér népség mellett völgy-elzárásra még gondolni sem lehet. Különben Európa gondoskodik arról, hogy odaát a népesség száma gyarapodjék Magyarország is kiveszi ebből a részét és évenként nagyobbodó hányadot szolgáltat és gyarapodáshoz és pedig nagyobb részt a (felvidéken) munka hiány, a Tisza mentén pedig az áradások következtében Egyébiránt vízipítészeteinknek vizgasztalásukra szólhat, hogy a völgyelzási munkálatok, a Platte folyón és a Felső-Missour területén, öntözési célokra fölháználtnak megkezdtek és hogy az amerikaiak idejüket bizony nem „tanulmányozás”-ra vesztegetik, hanem megkezdett művek kivitelére. (Folyt. köv.)

Laptalajdonos és felelős szerkesztő:

FEILER MIHÁLY.

közölg, miként az akkoriban nevezetett, a viszonosságát a többi szövetséges államok (32 szöv. állam) között szerződés által biztosította, és 1837. június 11-én egy a szerzői jogot részletesebben szabályozó törvényt hirdetett ki azon célból is, hogy alapul szolgáljon az a majdan meghozandó közös német törvénynek.⁴⁵⁾ Maga a szövetségi gyűlés 1835. apr. 2-án csak azon alapelveket mondotta ki, hogy a szövetséges államok az utánnymtatást mindenfelé tiltsák el, s az írói tulajdont egyenlő elvek alapján szabályozzák és védjék; később mégis 1837. nov. 9-án kimondta már határozatilag közelebbi közös szabályul, hogy a szerző és kiadó joga úgy írói mint művészeti művekre vonatkozólag egyaránt az ő megjelenésétől számítandó 10 évre veendő fennállónak, mit az 1845. jan. 19-én hozott határozata által kiterjesztett a szerző egész élettartamára és halála után még 30 évre, időközben pedig 1841. ápril 22-én határozatilag kimondotta belső írók és művészek javára azt is, hogy a drámai művek és zeneszerzemények előadási jogát is a szerzők kizárólagos jogul kell tekinteni, nem hosszabb időtartamra mégis, mint a mű első előadásától számítandó 10 évre.⁴⁶⁾

⁴⁵⁾ Ezen törvény később novellákkal ki is egészítettett. Ld. Klostermann Geist. Eig. 55. I.

⁴⁶⁾ Bőv. Harum 14. §. (25. és köv. II.). — Jolly §. 3.

nyára és akadályára szolgál a könyvcensúra is, melyet mégis már az 1848-iki németországi alkotmánylevél végkép megszüntetett.⁴⁷⁾

⁴⁷⁾ Németországban már 1534-től kezdve fennállott a könyvcensúra, és különösen szigoru volt a politikai tárgyú művek irányában. II. Frigyes ugya nemleges enyhítette azt 1740-ben, de a sajtó azért mégis a censúra nyilg alatt maradt egész 1845-ig. A sajtószabadság ugyan már a németországi szabadságharcok folyán 1815-ben biztosítottat ígertett Németország részére, de a kormányok a sajtószabadság visszaállításától tartva, még továbbra is fenntartották a könyvcensurát, sőt azt főleg a 30-as években különösen szigorított rendszabályokhoz kötötték; migsem az 1848-iki alkotmánylevél Németországnak a sajtószabadságot végleg megadta, s mint alpjogot visszavonhatlannak nyilvánította ki. — V. ö. „Censur” Meyer Kouy Lex. ban és Rottek IX. k. 473. l. X. k. 327. l. Hogy manoeuvre volt a könyvcensúra a német könyvkereskedésnek az hátránya, kintünk Frankfurt könyvkereskedésének hanyatlásából. Németországban ugyanis régente a könyvkereskedés is főleg vásári volt, melynek két fő piaca Frankfuri és Lipse volt. Minthogy azonban Frankfurtban már II. Rudolf 1579-ben, később pedig I. Ferenc 1746-ban szigorú utasításokkal eltiltott könyvcensuráló bizottságot állított fel, mely sokban akadályozta főleg a protestáns könyvkereskedők forgalmi műveleit: a könyvkereskedők ezen piacot elhagyták, és csak a lipseai vásárokat kerestek fel, a hol censuráló bizottság soha fenn nem állott. Így lett L. p. a németországi könyvkereskedés főpiaca és központja. V. ö. Pütter Beitr. 2. I. és köv. II. — Bender 117 — 119. §§. — és Harum 10 — 11. II.

Egy jó könyv.

„... A küldött könyv útmutatásai ugyan rövidke és vékony, de mintha csak a gyakorlati használatra teremtettek volna; nekem és családomnak a legkülönbözőbb betegségei esetekben igen kiváló szolgálatokat tettek.” Így és hasonlóképpen hangoznak a köszönőlevelek, melyeket Richter kiadó-intézete „A Betegbarát” című, napjaink ellátott könyv elküldéséről majdnem napjontól kap. Mint az ahhoz utamatott s a szerencsésen meggyógyítottaktól származó értesítések tanúsítják, az abban foglalt tanácsok követeke által még oly betegek is gyógyulást nyertek, a kik már minden reményt feladtak. E könyv, melyben hosszú évek tapasztalatainak eredményei vannak letve, megérdemli a legkomolyabb figyelembevételt minden beteg részéről, bármi bajban is szenvedjen. Ki e becses könyvet megszerezni óhajtja, az írja egyszerűen egy levelező lapra magyar nyelven „Egy betegbarátot” és pontos címet s címzeme a levelező lapot Richter kiadó-intézetbe Lipcseben. A megküldés ingyen történik.

A legjelesebbnek elismert

illatszerek zsebkendőkre stb.

Lohse negyszeres kivonatai.

Lohse féle gyöngyvirág
Lohse-féle heliotrope blanc
Lohse féle arany lilium

Uj! Lohse „Tetszés szerint” nevű parfüm Uj!

Cím: **Gustav Lohse**, Jägerstrasse 46. Berlin.

Kapható minden jó illatszer és pipere kereskedésben

Máriacelli gyomoresőpek.

Külön hátsú szor a gyomor minden betegségeiben.
Védőgy.
Főállomhatatlan évtárgyhiány, gyomorbetegség, rossz illatú felszét, fellövődés, savanyú felbőffenés, kólika, gyomorhurut, gyomorégés, homok és árákzobódás, másságos nyálkázódás, savgaszt, under és hányás, főfájás (ha a gyomortól ered), gyomorfőres, székszorulás, a gyomornak szelékkel és fűlékkel való túltelítése, gillisták, lép, máj- és aranyeres bántalmak esetében. — Egy üvegcse ára használati utasítással együtt 40 kr., kettős papalek 70 Kr.
Központi szétküldés Brády Károly gyógyszerész által Kremserben (Morvaország).

Kapható minden gyógyszerárban.

Óvás! A valódi máriacelli gyomoresőpeket sokat hamisítják és utánozzák. A valódiság jeleit minden üvegcse piros, a fenti védőjeggyel ellátott borítékba kell öngyöngyözve lennie és a minden üvegcse mellékelte használati utasításon meg kell jegyezze lennie, hogy az Kremserben Gusek Henrik könyvnyomdájában nyomott.

Valódi minőségben kapható Pécssett ifj. Er-reth János, Göbel Kálmán, az Irgalmasrendnek, Sipőcz István, Zsiga László gyógyszerárban. — Mohács-on Luiszer Viktor. B.-Mágoos Szép Géza. — Pécs-váradon Dvorsky Béla. — Siklóson Rónay Ferenc és Petrasch. — Sásdon Keller János. — Szigetváron Salamon Gyula és Visy Sándor. — Szászváron Baltha László. — Villányon Csathó Gyula. — Vaiszlón Horváth Ignác gyógyszerárban.

1727/188. Árverési hirdetés.

A pécsi kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Dr. Dulanszky Nándor** pécsi lakó végrehajlatának **Rumbusch István** és **József** háziasit lakóinak végrehajlatát szenvedő elleni 54 frt tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajlati ügyben a pécsi

kir. törvényszék (a sásdi kir. jbiróság) területén levő magyar-erregyi 533. számú telekjegyző-könyvben felvett 1310a. hsz. szőlőre 22 forint becsárban, az 538. sz. tjkvben felvett 1316. hsz. fekvőségre 494 frt becsárban, az 539. sz. tjkvben felvett 1341. hsz. szőlőre az árverést 50 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1889. évjanuár hó 30-ik napján d. e. 10 órakor Magyar-Erregy község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 2 frt 20 krt 49 frt 50 krt és 5 frtot készpénzben, vagy az 1881. LX t. c. 42. §-ában jelzett árfovalmalmal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt övadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismeréventy átszoleáltatni

Kelt Pécssett, 1888. évi november hó 20. napján, a pécsi kir. törvényszék, mint telek-könyvi hatóság.
Váry Gyula.
kir. törvénzéki bíró.

HELD GUSZTÁV

kárpitos és díszítő üzlete
(Pécssett, Mária és Megye-utczák sarkán.)

Ajánlja dús választékú

kész kárpitozott butorait.

Legdivatosabb szoba berendezések, — ottománok, —

legújabb párisi

háló-dívánok

továbbá

XV. Lajos korabeli kárpitdíszítések, legelegánsabb butorszövetek, függönyök rojttal, szőnyegek gyári áron számítottak. — Együtt ajánlkozom mindenféle butor-, díszítő és bármily stíly szoba-kárpitozás kivételre a leggyorsabbtóból a legdiszesebbig a lehető legutányosabb áron.

2192

HELD GUSZTÁV.

ORSZÁG-VILÁG.

Az „Ország-Világ”, a legnagyobb magyar képes és szépirodalmi lap, mely **Benedek Elek** gondos szerkesztésében évről-évre nagyobb kedveltségnek és elterjedésnek örvend, az újévvel fennállásának tizedik évfolyamába lépett. Sokkal szebb mult áll e lap mögött, semhogy hangzatos programra volna szüksége. Az „Ország-Világ” rendes tartalma: egy eredeti és egy fordított regény, több novella, tárcsa, ismeretterjesztő közlemények, élet- és jellemrajzok, költemények, s a nők részére „Nők világa” címen egy gondosan szerkesztett rovat, melyben számos divatkép, divatlevél, háztartási közlemények, s egyéb néket érdeklő apróságok vannak közölve.

Az „Ország-Világ” előfizetői évenként hat művészi hecsü fény- és színnyomatu műmellékletet kapnak s ezenkívül minden évben jelen meg külföldi képes lapok példájára egy rendkívüli ünnepi szám, melyet még nem előfizetők csak 50 krért szerezhettek meg, a következő évi új előfizetők is ingyen kapják egész éven át. Ilyen volt 1888 ban a karacsony ajándékot szánt ünnepi szám, mely a képviselőház ötven író tagjának arc-képét közli s ugyanazok nagyérdűk dolgozatait. névalírásuk hasonmásával. Megjegyezvén, hogy a nagyérdűk számban a benne levő művészi képekben kívül (Litzén-Mayer, Kaubachtól stb.) egy nagyszabású színnyomatu műmelléklet is volt esatolva (Thuman: „A szerelem tavasza”), azonkívül egy csinos népdal zongorára, s hogy e számot ugy közvetlen a kiadóhivatalnál, mint bármely hazai könyvkereskedés utján meg lehet rendelni. Közöljük nehnynak nevét az e számba közleményeket adott képviselők közül. Nevezetesen: Jókai, Csernátóny, Mikszáth, Vadnav Podmaniczky. Ábrányi, Kaas, Hegedűs Visi, Beksic, Láng, Falk, Grünwald, Apponyi, Szathmáry, László M., Ashóth Berzeviczy Wakerle, Helfy, Irányi, Illyás Bálint, Grecsák stb. E nagyérdűk számot az 1889-ben belépő előfizetők ingyen kapják.

Az „Ország-Világ” munkatársai a régibb és újabb író-nemzedék legjelesebbjei. Az újévvel **Beniczky-Baja Lenke**: „A hegyesség tündére” című költő szép és igen érdekes regénynek közlését kezdette meg, mellette még **Braddon „Klara”** című rendkívül érdekes angol regényét. A magyar magnások szalonjainak és múkincesinők bemutatását, mely érdekes ciklusban a nagy közönség előtt egy eddig kevésbé ismert világot tárt fel az „Ország Világ” — tovább folytatja.

Mint ez évben, úgy a jövő évben is a tanítók és tanítónők 10 frt helyett 8 frttal fizethetnek elő az „Ország-Világra”, melyet 8 frtért rendelhetnek meg az „Egyetértés” és a „Pesti Hirlap” előfizetői is.

A szerkesztőség nagy gondot fordít a talán yrovatra is s talánymegfejtő előfizetői közt hetenként értékes könyveket, zeneműveket és eredeti rajzokat sorsol ki.

Az „Ország-Világ” könyvárúsi uton is megrendelhető, két heti, díszes borítéku füzetben. Mutatványszámok kivételán ingyen küldetnek.

Előfizetési feltételek:

Egész évre	10 frt — kr.	Az „Egyetértés”-sel együtt	A „Pesti Hirlap”-pal együtt
Félévre	5 „ —	rendelve:	rendelve:
Negyedévre	2 „ 50	Egész évre	22 frt — kr.
Egy hóra	85 „	Félévre	11 „ —
Egyes szám	20 „	Negyedévre	5 „ 50 „
Füzet (kettős szám) —	40 „		

A „Pécs” kishirdetése.

Minden szó egyszeri beiktatása 2 kr.

Két új ház

a Lánc-utczában, egyik még 8 évig, a másik 10 évig adómentes, mindyegik külön kerttel, az egyikben 4 szoba s nyanyannyi konyha, a másikban egy 3 szobás lakás mellékhelyiségekkel és egy pince-lakás igen jutányos föltételek mellett eladó. Bővebbet a kiadóhivatal.

Vas-, fűszer és bórkereskedésben egy alkalmas segéd

ölvéteték, sajátkezuleg irt ajánlközesek, bizonyítványok másolataival és föltételekkel keretnek Hová? megmondja a kia dóhivatal

Sorsjegyek,

értékpapírok kedvező föltételek mellett kaphatók Hol? megmondja a kiadóhivatal. Ügydőkök kerestnek.

Hirdetések

jutányos áron fölvétetnek a kiadóhivatalban.

Egy alig használt 2-ös száma Wiesse-féle

pénzszekrény fele áron eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Bolt-eladás.

A Fehérvári- és légszesz-utca sarkán egy bolti helyiség berendezéssel együtt minden percben jutányos áron eladó.

Fűszerész segéd

jártas, gyakorolt, legjobb bizonyítványokkal állomást keres egy helyi nagyobb fűszerkereskedésben. Szives ajánlatok „D. S.” cím alatt a kiadóhivatalban.

Jövedelnező vízi

hengermalom szabad kézből eladó, esetleg pécsi szállóért vagy húzórt becserehető. Bővebb értesítést ad a kiadóhivatal.

Egy fiatal,

intelligens — helybeli — 1000 frt fizetéssel dotált állami tisztviselő — (nyugdíjképes) nősulni óhajt. E célból ismeretséget kíván kötni egy szorony igényű fiatal hölgygel. Lehetőleg arképpel ellátott levelek „Mirabeau I.” cím alatt poste restante Pécssett intézendők.

Árverési hirdetmény.

A m. kir. tud. egyetem alap. pécsváradi, valamint a vallás alap vaiszlói uradalom tulajdonához tartozó alább jelzett bér-tárgyak újbóli hasznosítása iránt 1889. évi január hó 23-án Pécsváradba, a közalapítványi számtartósi; hivatalos helyiségében dél-előtti 9 órakor zárt ajánlattal egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni.

Az árverés tárgyai a következők:

Tétel	Az uradalom megnevezése	A hasznobérlési tárgy megjelölése	A bérlet tartama	Kialtási évi bér	
				frt	kr.
1.	M. k. tud. egyetem alap. pécsváradi uradalom	A pécsváradi uradalmi nagyvendéglő a község és határában gyakorolható italmérsi joggal.	1890. január 1-től három, esetleg hat évre	3300	--
2.		Maráza község határában fekvő 139 ⁴⁶⁶ / ₁₂₀₀ holdat tevő földterület	Ugyanazon időtartam	837	--
3.	Vallás alapítványi vaiszlói uradalom	Vaiszlói uradalmi nagyvendéglő a község és határában gyakorolható italmérsi joggal	Ugyanazon időtartam	2604	--
4.		Hidvégi koresma ugyanazon jogokkal.	dtto	631	--
5.		Besencei koresma ugyanazon jogokkal.	dtto	227	--

Bérlési szándékozók szíveskedjenek a kikiáltási évi bérnek megfelelő 10% bánatpénzzel vagy személyesen megjelenni, vagy pedig a feltételek értelmében szabályszerűen szerkesztett s a kellő bánatpénzzel ellátott írásbeli ajánlatukat fent kitett nap délelőtti pont 9 órájára a pécsváradi kir. közalap. számtartóshoz benyújtani

Ajánlat tehető a regale jogok és épületekre együttesen, de külön-külön is — fenttartván az uradalomnak azon jog, hogy az ajánlatok között szabadon választhat.

A további bérleti feltételek a pécsvárad közalap. számtartóság s a vaiszlói uradalom közl. hivatalos helyiségében betekinthetők. Utó, vagy a feltételektől eltérő ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Pécsvárad, 1889. évi január 1-én.

M. kir. közalap. számtartóság.

P O L L Á K S O M A

PÉCSETT, Király utca 10. szám.

A farsangi évadra következő cikkeket ajánl:

Tarlatán, minden színben,

Creppe, minden színben,

báli legyezők, a legújabb divatnak,

belépő gallérok gyapot és atlaszból,

ezüst és arannyal átszőtt kelmék,

MOUL ES CREPPE-LISSE,

csipke és csipkekelmék,

kitűnő jó minőségű vállfűző (Mieder.)

== CSIPKE ZSEBKENDŐK ==

SELYEM KEZTYŰK MINDEN SZÍNEN,

ATLASZ, minden színben, méterje 75 krajcár.

1 pár arany lack cipő 2.95

1 „ fekete chevron cipő 2.85

1 pár fehér glace bőr cipő 3.50

1 „ báli harisnya 20 kr.

Férfi báli ing, legújabb fazon, 2 forint 50 krajcár.

1 pár glace báli keztyű fehér vagy szürke, 80 krajcár,

Férfi lack cipők párja 5 frt 50 kr.

SZALON FÉRFI CZIPO 4 forint 80 krajcár.

NYAKKENDŐK, GALLÉROK ÉS KÉZELŐK.

Fürdő-megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, miszerint saját telkemen (siklósi országot 40. sz. a.) ujonnan fölépített

„Ferencz József” gőz-, zuhany- és kádfürdőmet

hétfőn, f. hó 17-én megnyitottam.

Nem kiméltem semmi költséget, sem fáradságot, hogy fűtőintézetem a jelenkor igényeinek úgy a közegészség, mint kényelem ekintetében teljesen megfeleljen, miért is

kényelmes gőz-, lég- és kádfürdőkről gondoskodtam, melyekben 25 zuhanyt alkalmaztam.

Ezenkívül megemlitem, miszerint a meleg- és hideg-melenczék naponként újra töltetnek, tehát folyton friss vízzel vannak ellátva. Fürdő-intézetemmel kapcsolatban csinosan berendezett olvasó-, illetőleg pihenő-termet rendeztem be, mely a n. é. fürdő közönség rendelkezésére áll.

Midőn midezeket a n. é. közönség becses tudomására hozom, kérem pártfogását és tömeges látogatását.

Kiváló tisztelettel

PINTÉR JÓZSEF,
a „Ferencz József” fürdőintézet tulajdonosa.

F ü r d ő - á r a k :

1 gőzfürdőjegy 60 kr.	1 katonajegy 40 kr.	1 kádfürdőjegy 2 személyre 90 kr.
25 10 frt	1 kádfürdőjegy 1 személyre 60 kr.	1 katonajegy 40 kr.

Ezen árak törülköző kendő és lepedővel értetnek.

A gőzfürdő nyitva van: Férfiaknak: reggel 7 órától 12-ig. — Nőknek: délután 2 órától 5-ig.

K á d f ü r d ő k . reggel 7 órától 12-ig, délután 2-től 7-ig.

Első pécsi temetkezési intézet „Kegyelet”

Ó-posta-utca 22-dik szám,

elvállalja a temetkezések rendezését

a tulajdonát képező, francia minta szerint épített díszes légmentes üveg- és nyitott halottas koestjaiban, itt helyben és vidékre, olcsó és legszebb kivitelben.

Diszes ravatalozások fölállítását minden osztályhoz.

A halottak szállítását minden irányban Raktár érc- és fakoporsókból, szemfedők, sirkoszorok, férfi és női halottas ruhákból. A pontos kivitelért az intézet alulírott tulajdonosai kezeskednek:

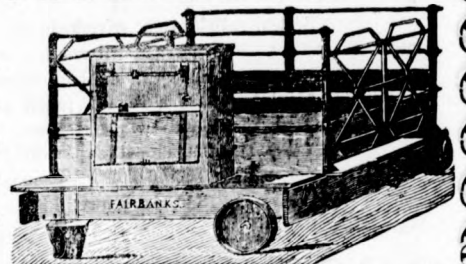
Hoffmann Károly, Edhoffer Ferencz, Hártl Ferencz, Szigriszt János, Kindl Ferencz, Lauber Rezső.

2052

GINDL ALAJOS, rendező.

FAIRBANKS-MÉRLEGEK

Az egész világon a leg-tökéletesebb mérleg-szerkezetek

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek százados rendszerűek, rendkívül érzékenyek és tolsúlyllyal vannak ellátva.

Tartósság, pontosság és könnyű kezelésükkel fogva az összes világgiallításokon első díjat nyert legkitünőbb mérlegek.

A jutányos árakban — melyek súlyokkal számított tizedes-mérlegek áráinál nem magasabbak — a hitelesítés, csomagolás és vasutra való feladás költségei befoglalhatnák. Gazdasági szesz-kér- és zsák-mérlegeink, valamint marhamérlegeink a legkedveltebb mérlegszerkezetek.

Gyártásunk állami felügyelet alatt áll.

Czím: Osztr. magyar Fairbanks-társaság mérleg- és gépgyára John Block vezérigazgató.

Budapest, Andrassy-út 23.

Arjegyzekekkel és felvilágosítással szolgál a központi iroda.

2123

Gyar: Ujpest — K.-Megyer.

SCHÖNWALD IMRE

órák és ékszerész Pécsen.

Főútlelet Király (fő)-utca, a Hattyu-épületben. — Műhely Király (fő)-utca 38. sz. Mestrits-féle ház

Van szerencsém a t. cz. közönség becses figyelmét dúsan berendezett, jól szabályozott

arany- és ezüst-óra, valamint **ékszer, arany- és ezüstóra raktáramra** felhívni, különösen kérem a most ujonnan készített

XV. és XVI. Lajos korabeli ezüst dísz tárgyakat

megtekinteni, a melyek elegáns kivitelök, célszerűségök és olcsó áraknál fogva, legalkalmasabb menyegzői ajándékoknak ajánlhatók. — A tárgyak jó minőségök és való liségük bizonyítására, a nagy. kir. fémjelző hivatal által vannak megvizsgálva és annak fémjelével ellátva.

Kivonat az árjegyzékekből:

1 Gyári árak és legjobb minőségű tárgyak.	1 dupla köpenyű horgony Remontoir óra 15 frt — kr.	1 női ar. dpl. köpenyű óra kristály üveggel 24 frt — kr.	1 Inga minden negye lórát ütő és ismétlő művel elegáns díó vagy tölgyfa szek rényben 150 cm. hosszú 35 frt — kr.
1 (nickel) alany Remontoir óra legjobb 7 frt — kr.	1 dupla köpenyű henger (Tala) oroszománc óra 18 frt — kr.	1 úri arany óra 21-férel egész 300-férel.	Valóli ezüst gyermek. evőszerek 5.50
1 Cylinderhengere ezüst óra I. minőség 8 frt — kr.	1 dupla köpenyű horgony (ancor) orosz zománc óra legdíszesebb kivitelben 21 frt — kr.	1 8 nap járó iroda óra 4 frt 60 kr.	Legesinosabb női ar. lánc 24. —
1 legjobb ezüst Remontoir óra 10 frt — kr.	1 női arany Remontoir óra kristály üveggel 17 frt — kr.	1 Inga óra 14 nap járó, csinos szerényben 12 frt — kr.	" " gyűrű 7. —
1 dupla köpenyű ezüst Remontoir óra 14 frt — kr.		1 Inga óra 14 nap járó, 16 frt — kr.	" " val. gyómtal 14. —
			" fülbe. " 18. —
			Uri arany gyűrű 10. — és felejt

Óra-üvegek 10—15 kr; órarugók, a legjobb minőségűek, az órába téve 60 kr.

A legkényesebb órák, arany- és ezüst-tárgyak javítása nálam gyorsan és legjobban készítettik.

Régi ékszer és drágakőfoglatatok átalakítása a legújabb divat szerint nálam legesinosabban készítettik.

Miután csakis jó minőségű órákat tartok raktáron, és a javításokat lelkiismeretesen, pontosan készítem, ennél fogva minden tőlem eladott vagy javított óráért 5 évig jótállok.

Nyom. a lyc.-nyomdában (Feiler Mihály) Pécsen.